

**Academie voor Schematherapie
Organiseert
In samenwerking met RINO Zuid**

**30-uurs basiscursus Schematherapie
(variant Adolescenten)**

Docenten

Drs. M. Vincken

Drs. N. Verduijn

© Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Academie voor Schematherapie.

BASISCURSUS SCHEMATHERAPIE, variant Adolescenten

Omvang cursus: De cursus omvat 5 bijeenkomsten van 6,25 uur

Urenverdeling: 30 contacturen

Data en tijden:

Ontmoeting	Datum	Tijd	Onderwerp	Docent(en)
1 & 2	11-10-2021	09.30 – 16.30 uur	Schema theorie en assessment, verschillende modusmodellen	Drs. M. Vincken Drs. N. Verduijn
3 & 4	18-10-2021	09.30 – 16.30 uur	Opbouw en fasering van de therapie, het modusmodel, de therapeutische relatie en imaginaire rescripting	Drs. M. Vincken Drs. N. Verduijn
5 & 6	01-11-2021	09.30 – 16.30 uur	Vervolg therapeutische relatie (empatisch confronteren) en experiëntiële technieken bij werken met copingmodi. Omgaan met boze kind.	Drs. M. Vincken Drs. N. Verduijn
7 & 8	08-11-2021	09.30 – 16.30 uur	Cognitieve technieken, zelfonthulling door de therapeut en stoelentechniek bij disfunctionele oudermodus	Drs. M. Vincken Drs. N. Verduijn
9 & 10	15-11-2021	09.30 – 16.30 uur	Oefenen met de gezonde volwassene, omgaan met crisis, modi-clashes, casuïstiek en reflectie	Drs. M. Vincken Drs. N. Verduijn

Lunch: De lunch wordt verzorgd door de organisatie

Plaats: Eindhoven, RINO Zuid

Docenten: Drs. M. Vincken (Manon), klinisch psycholoog K&J, supervisor schematherapie VSt en supervisor VKJP. Werkzaam als klinisch psycholoog en praktijkopleider, Zuyderland, Sittard. (hoofddocent)

Drs. N. Verduijn (Nina), klinisch psycholoog K&J, senior schematherapeut VSt. Werkzaam als klinisch psycholoog en specialist manager bij Heldr, Vincent van Gogh.

Beoordeling:

Men heeft de cursus met goed gevolg doorlopen wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Een aanwezigheidsplicht van 100%.
- Bij verzuim van hoogstens 10% van de contacttijd moeten de huiswerkopdrachten van de verzuimde uren worden ingehaald om aan de aanwezigheidsplicht te voldoen.
Bij verzuim tot 20% van de contacturen moeten de huiswerkopdrachten van de verzuimde uren worden ingehaald en moeten er extra opdrachten worden gedaan ter compensatie van de gemiste contacturen om aan de aanwezigheidsplicht te voldoen.
Bij verzuim van 20% of meer moeten de gemiste contacturen binnen een jaar na het einde van de vervolgcursus worden ingehaald in een andere vervolgcursus. Pas nadat de uren zijn ingehaald, wordt voldaan aan de aanwezigheidsplicht.
- Het voldoende volbrengen van de huiswerkopdrachten.

- Actieve participatie gedurende de cursusedagen.

ALGEMENE INFORMATIE

Schematherapie is een integratieve therapie waarin methoden en technieken uit de interpersoonlijke, experiëntiële- en psychodynamische therapie geïntegreerd zijn in een theoretisch model gebaseerd op de cognitieve theorie, met als doel persoonlijkheidsproblematiek effectief te kunnen behandelen. Schematherapie is effectief gebleken bij de borderlinepersoonlijkheidsstoornis en veelbelovend bij de behandeling van andere persoonlijkheidsproblematiek. Deze therapie wordt individueel en in groepen toegepast en steeds breder geïmplementeerd. Uitgangspunt is dat wanneer niet aan de basisbehoeften van kinderen wordt voldaan zij disfunctionele schema's, copingstijlen en modi kunnen ontwikkelen die een rol spelen bij persoonlijkheidsstoornissen, of het ontstaan van bedreigingen in de persoonlijkheidsontwikkeling, en hardnekkige stemmings- en angststoornissen.

Doelgroep

(Gz- en klinisch) psychologen, psychotherapeuten, cognitief gedragstherapeuten en psychiaters die werken met adolescenten en/of jongvolwassenen met persoonlijkheidsproblematiek of bedreigde persoonlijkheidsontwikkeling. Ervaring met cognitieve gedragstherapie is gewenst.

Groepsgrootte

De groep bestaat uit maximaal 18 deelnemers.

Accreditatie

Voor de cursus is accreditatie toegekend door het Register Schematherapie en de FGzPt.

Inhoud cursus

Het doel van deze 30-uurs basiscursus Schematherapie is dat cursisten kennismaken met diverse facetten van schemagerichte psychotherapie. Aan het einde van de cursus zullen de cursisten een casusconceptualisatie maken. Deze basiscursus van 30 uur omvat o.a. de volgende onderdelen: Assessment (opsporen schema's, copingstrategieën en modi), maken van een casusconceptualisatie, specifieke cognitieve technieken, experiëntiële technieken (psychodrama, imaginatie en twee- of meerstoelentechniek), interpersoonlijke technieken (limited reparenting, empathische confrontatie, grenzen stellen) en het aanleren van nieuw functioneel gedrag. Het accent in deze cursus ligt op het aanleren van vaardigheden om een casusconceptualisatie te maken. Zowel de schema's, copingstrategieën als de modi worden in een model inzichtelijk gemaakt. Verder worden vooral de experiëntiële technieken bij de behandeling van patiënten met (bedreigde) persoonlijkheidsproblematiek Borderline / Cluster C behandeld. Waar mogelijk zal aandacht besteed worden aan een aantal belangrijke aspecten voor jongeren en hun ouders en gezinnen.

Vorm

Kennisoverdracht vindt plaats door het lezen van relevante literatuur voorafgaand aan de bijeenkomsten en een toelichting daarop door de docent via theoretische inleidingen. Daarnaast wordt de tijd in de cursus grotendeels gevuld met demonstraties van behandeltechnieken (via rollenspel en DVD) en door oefening van vaardigheden.

Toets

Een uitgeschreven schemagerichte casusconceptualisatie van een van je cliënten aan de hand van het casusconceptualisatieformulier en het casusconceptualisatie model. Hierin zijn opgenomen: de achtergrondgegevens van de patiënt, DSM-IV classificatie, beschrijving van de problematiek, belangrijkste schema's en modi en de ontstaansgeschiedenis daarvan, een analyse van de interactie van de schema's van de therapeut en de patiënt (bijvoorbeeld uitgewerkt in een functie-analyse), doelen en behandelplan. Deze toets wordt ingeleverd en moet minstens beoordeeld worden met een voldoende door de docent.

Doelstelling

Na afloop van de cursus kunnen de deelnemers in hun eigen praktijk schemagerichte cognitieve therapie toepassen bij adolescente cliënten met (bedreigde) persoonlijkheidsproblematiek, bij voorkeur onder supervisie en als lid van een intervisieteam.

LITERATUUR

Boeken:

Verplicht:

- Young, J.E., Klosko, J.S. & Wieshaar, M.E. (2005). Schemagerichte therapie. Handboek voor therapeuten. Bohn Stafleu van Loghum, Houten.
- Genderen, H. van, & Arntz, A. (2021). Schematherapie bij borderlinepersoonlijkheidsstoornis. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
- Loose, C., Graaf, P., & Zarbock, G. (2013) Schematherapie met kinderen en jeugdigen. Amsterdam: Nieuwezijds.

Aanbevolen:

- Arntz, A. & Jacob, G. (2012). Schematherapie in de Praktijk. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
- Arntz, A. & Weertman A. (1999). Treatment of Childhood memories: theory and practice. Behaviour Research and Therapy 37, 715 – 740.
- Genderen, H. van, Jacob, G. & Seebauer, L. (2012). Patronen doorbreken. Negatieve gevoelens en gewoonten herkennen en veranderen. Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds.
- Young, J.E., & Klosko, J.S. (1999). Leven in je leven. Leer de valkuilen in je leven kennen. Lisse: Swets & Zeitlinger.
- Reubsaet, R. (2018). Schematherapie: werken met fases in de klinische praktijk. Houten: Bohn Stafleu van Loghum
- Roelofs, J., Van Wijk – Herbrink, M., & Boots, M. (2020). Toegepaste schematherapie bij kinderen en adolescenten. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Sprey, A. (2002). Praktijkboek persoonlijkheidsstoornissen. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. H2: Functie-analyse en betekenisanalyse van persoonlijkheidsstoornissen en de therapeutische relatie.
- Vreeswijk, M. Van, Broersen, J. & Nadort, M.M. (2008). Handboek Schematherapie, theorie, praktijk en onderzoek. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.